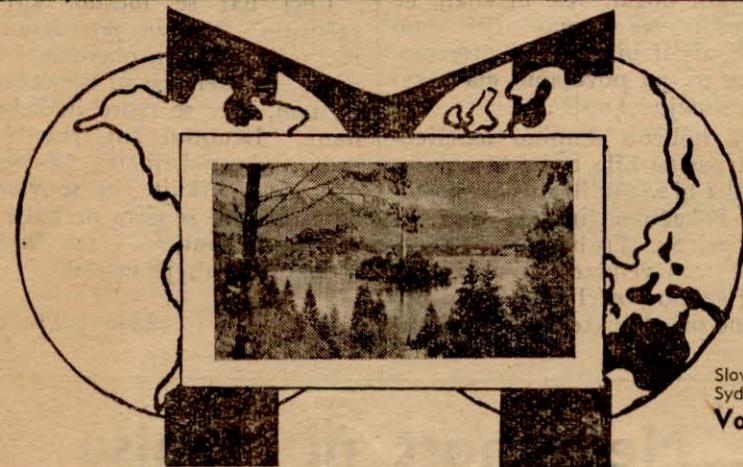

PETI MESEC ŠESTMESECNE KAMPANJE

MISLI

Slovenski informativni list v Avstraliji:
Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart.

Vol. V. No. 5. MAY, 1956

Organ of the Slovene Community in Australia "THOUGHTS"

Registered at the G.P.O. Sydney, for
transmission by post as a periodical.
66 Gordon Street, Paddington, Sydney

LJUBLJENI MATERI

Zdi se mi, da je bilo včeraj, pa sta potekli že dve leti. Septemtersko jutro je bilo, še veš, mama, ko sem se poslavljala od tebe in vas vseh. Zgodaj smo vstali, saj spali smo malo, kajne? Prišla si iz svoje sobe žalostna in potrta na zunaj, v duši in srcu pa močna. Temna obleka, ki jo je oklepal bel predpasnik, te je delala lepšo kot si se mi zdela do takrat . . .

Kovčke so bili že odpeljali na postajo. Postavila si predme močno prepečenico — dar mojih priateljev v Belgradu. Delila sem jo s sosedami, ki so se začele zbirati za slovo. Saj se še spominjaš soseda Henrika, kako je sedel za mizo in s kozarcem v roki napival na mojo srečno pot. Potem sem prinesla blagoslovljene vode in pokleknila pred teboj. Prosila sem te za odpuščanje, če sem te kdaj razžalila, ti si me pa pokropila za blagoslov. Še veš, kako je Henrik zarjul in zbežal iz hiše? Še veš, kako smo vsi ostali jokali, pa nas ni bilo nič sram. Vidiš, mama, to mi večkrat prihaja na misel in vselej si zaželim, da bi te mogla za hip priti pogledat tja na tako oddaljeni Rakek.

Potem sem odšla... Vso pot do postaje so me ustavljal znanci in vsak mi je želel srečno pot. Na postaji so me čakale bivše sošolke in kolegice iz pisarne. Poslavljali smo se z besedami in brez njih. Pa je že zavozil na postajo vlak, treba se bo odtrgati. Moja mala nečakinja Metka mi še zadnji hip naroca, naj sporočim, s katerim vlamkom se vrnem z „dopusta“. Sirota mala ni razumela, da ne odhajam na dopust, ampak na pot v Avstralijo.

Vlak je odpeljal. Z njim sem

se odpeljala jaz, za kako dolgo? Kdo ve, če ne za zmerom? Železna proga se je vila proti vznožju Javornika, ki ga je zlatilo jesensko jutro. Ti, draga mama, si stala pred hišo in mahala, mahala v zadnji pozdrav. Seveda sem ti enako odgovarjala, nisi pa mogla videti, kako so mi oči zalile solze. Vlak je že zavil med smreke, pa sem še nekaj časa videla tvoj beli predpasnik kot drobno neznačno piko. V tej piki je bil tiste hipe zame ves pomen sveta in življenja . . . Sestra Silva in njen mož sta me spremļjala prav do Sežane, pa smo se videli le skozi solze.

Na postojnski postaji spet četa prijateljic z gospo Zoro na čelu. Gospa Zora mi je poklonila lep slovenski šopek iz nageljnov, rožmarina in roženkavta, povit v prave idrijske čipke. Ne bom pozabila njenih zadnjih besed: Ne pozabite zunaj v svetu, da ste Slovenci, in ponosna bodite na to!

Na Prestranku se pozdravimo z Mimi Mihevčevi, Jelko Popičevi in drugimi, pa že drvimo proti Sežani. Tu pa še zadnje poslavljene. Ko se trgam od sestre, ki se bo zdaj vrnila, pa od poznanih uradnikov na postaji, mi udari v uho preko ljubljanskega radia zadnji pozdrav moje mame in njen zadnji „srečno“! Spet se je umaknilo vse drugo v ozadje, z maminim „srečo“ v ušesih in srcu zapuščam ljubo domovino in vse drage . . .

Vsi ti spomini bodo zopet živi v meni, ko boš, draga mama, te dni praznovala svoj 68. rojstni dan. Zapela ti bom tvojo naljubšo pesmico: Sadim jaz rožce za mojo mamom in to so same bele marjetice . . .

Hedviga Stanojkovič.

Moja mati je bila kmetica in je v svojem srcu, v vseh svojih mislih ostala kmetica do smrti . . .

Njena goreča misel, neno verno upanje, njen sveti spomin — vse to je bilo le korpenje po izgubljeni, ugrabljeni grudi, po vonju senožeti in njiv, po šumenju daljnih gozdov . . .

Koj po praznikih je mati legla in ležala tri tedne. Sedel sem ob njeni postelji, otiral sem si potni obraz in poslušal njene blodne sanje. Koliko vas je, ljudje božji, da ste doživelvi take dni in noči? . . .

Tisto noč je umrla; lep in miren je bil njen obraz, tak, kakor je še dandanašnji v mojem srcu in v vseh mojih mislih.

Ivan Cankar.

NAŠA NOVA DOMOVINA

Australija, ob rojstvu zapuščena,
zarasla vsa z rastlinstvom pre dobe,
kot del sveta še skoraj brez imena,
živalski vrt — prepojen od svetlobe.

Pozabljenja je vekov zgodovina,
spočetka ključ nebeški jo zaprl je,
da sveža čakala bi imovina-
neznan prihranek za brezdomce use.

Pomlad odpira se za to deželo,
poguma novega ji novodošlec da.
Po njej je mlado srce hrepeleno,
ko Domovina padla je na tla . . .

Ni res, da nam obup vročina seje,
puščava ta še kdaj zelenja bo!
Ljudje ne mro oč hude žeje . . .
Kaj še! Naj Bog nam vsem usmiljen bo!

Za nas, ki ni ostati bilo nam doma,
čeprav spomin se stalno tja ozira,
ostane nova domovina ta.
Če ta ni nič, življenje naše hira!

IVAN KOBAL

SLOVENSKA PESEM

(Dr. Janko Grampovčan)

Naprošen sem bil od Rdečega križa v Izmaliji, da priredim za francoske otroke primerno igrico z našo pesmijo. Hoteli so prispeti svoj delež za naše begunce v El Shattu. Napisal sem v francoskem jeziku igrokaz „Solze male slovenske begunke“ in dodal za zbor otrok več pesmi iz raznih krajev Jugoslavije, ali oni so med vsemi pesmicami izbrali dve slovenski:

Kot ptičica sem pevala,
sem sladke sanje sanjala;
oh zdaj, oh zdaj pa nikdar več,
veselje preč je, preč.

Pela jo je v francoskem jeziku majhna 6 letna Francozinja. Vse je jokalo . . .

Drugo pesmico, „Sijaj, sijaj, sonče“ pa je pel cel zbor otrok

francoske kolonije v Izmaliji.

Vsa velika dvorana francoskega elitnega kluba v Izmaliji se je tresla od aplavza slovenski pesmi in otroci v Izmaliji jo pojejo še danes; postala je popularna otroška pesem in bo ostala na afriških tleh, dokler bo ostal spomin na slovenske begunce v srcih teh ljudi . . . * * *

Slovenska pesem!

Peli so jo na smrt obsojeni slovenski mučenci in junaki so s pesmijo na ustnah umirali . . .

Peli so jo slovenski fantje in pelo jo je slovensko dekle. In pela jo bo slovenska žena ob zibelki novega rodu, ki naj Slovencem s pesmijo v srcu prinese zarjo lepših dni.

(Novi Svet, Chicago, jan. 1956.)

BLESTEČ ZGLED

Pod gesлом: Če smo Slovenci, podpirajmo slovensko stvar! — nam je poslal kot svoj kampanjski dar za sklad MISLI vsem naročnikom in bralcem MISLI dobro znani naš sodelavec in prispevatelj VLADIMIR NANOS izredno veliko vsoto — 25 funtov. Dostavil je: Za zgled drugim, ki imajo več . . . Naj mu bo na tem mestu izrecena kar najbolj iskrena zahvala in velik BOG PLAČAJ!

LUČ NA GORI

(Konec)

Če ti je hiša pogorela, boš gradil. Če ne boš gradil, boš brez strehe. Zmemimo se, pogovorimo se, strnimo svoje vrste! Da so med nami prevelike razlike? O, ko bi si ne bili tako podobni!

Samo dvoje vrst nas je: Peščica resnih in požrtvalnih, ki v trudu svoje duše in brez upa zmage vlečejo voz iz blata, pa nepregledna vrsta brezbrinjnih, zaspanih . . . Kdo jih bo zdramil, kdo jih bo poklical? Temelji se rušijo, sekira je nastavljen na korenino. Budit, bratje, in gradit! Ni nam ostalo veliko, toda Bog je dober, nekaj nam je vendarle ostalo.

Gradili bomo znova, gradili bomo na krščansko demokracijo. Morda o krščanstvu, o veri nočeš slišati, duhovnika ne spoštuješ? Ni samo prazno tvoje srce, je tudi zakrnjeno! Vero si prejel od svoje matere, ona ti je prva sklepala roke. In duhovnik — ali ti ne želi le dobro? Ali ne uči prav, ne ve svetovati, ni pripravljen pomagati? Nespatmet naša! Namesto do bi si jih želeli večje število med seboj, pa smo pogosto celo odporni in osorni, češ: je že zopet tu tisti far . . .

Vsi veliki misleci, verni in neverni, so si edini v tem, da je v današnji zmedi idej in pojmov mogoče graditi samo na dva trdna temelja: Na krščanstvo in demokracijo. Časi so taki, da se mora sluherni med nami poglobiti vase in se vprašati: Po kateri poti? V bistvu sta si bili in si bosta v vseh časih stali nasproti dve odločjujoči sili: Dobro in zlo. Če odkloniš

dobro, sprejmeš zlo. Izbiraj! Če boš izbral dobro, se ti ne bo treba kesati.

Ostanimo zvesti veri svojih očetov! Zaupajmo v veliki pomen in silno moč demokracije! Spoznajmo in priznajmo, da je demokratično postopanje najboljše! Tako bomo spet našli trdno oporo, bomo ugledali luč na gori. Svetila nam bo trajno v mirnih in viharnih dneh. Čeprav smo maloštevilni, bomo na ta način tudi neposredno prispevali svoj delež za veliko in mogočno stvar krščanskega in demokratičnega tabora.

Da se mi ne bi mogli v nobeni stvari sporazumeti? Je nekoliko težko, pa se že napravi. Zakaj smo pa takrat lahko sporazumni, kadar nas bičajo? Ni ravno nujno, da bi nas moral nekdo z bičem spravljati k pameti. Navadimo se mirnega pogovora. Demokratičen način je, da se ljudje ravnajo tako kot so se med seboj dogovorili. Kjer vlada nasilje, tam se morajo ravnati tako kot poje tromba. Demokratični način je, da se v morebitnem sporu ali nesporazumu ne uporablja umazanija, zloba in surova sila. Uveljavljajmo svoje misli in vzore z dokazovanjem, s prepričevalno besedo, ne s pestjo. Ti mene s komnom, jaz tebe s kruhom. Ljubezen rešuje!

Cas je, da se lotimo in oprimemo česa resnega. Potrebno je tudi, da se ljudem, ki med njimi živimo, primerno predstavimo in počakemo od svoje boljše strani. V mnogih rečeh smo preveč pohlevni, preskomuni in preponični. Kar smo in kar imamo, tega se nam ni

treba sramovati. Lahko bi pokazali lepe stvari. Saj imamo kulturno, ki je pravi pušljec za narod, ki števileno ni močan in je bolj reven kot bogat. Če bi znali, če bi hoteli! Ne bi nas tujci samo gledali, zjali bi! Mi, ki premoremo vse to, pa povešamo glave kakor nadušljivi konji . . .

Pred nobeno skupino naseljencev bi nas ne bilo treba biti sram. Avstralci bi se čudili in nas spoštovati. Pokažimo jim, da tudi na Vrhu pri Sv. Trojici nismo zgolj berači! Saj vendar oni sami želijo, saj vedno pozivljajo, naj bi posamezne priseljenske skupine pok-

zale, kaj premorejo. Na ta način, pravijo, bo življenje v Avstraliji bolj pestro, ker bo nekaj sprejembe.

Česa naj se lotimo, kaj naj začnemo? Na uho povedano: Zbirati se je treba in pogovoriti, to je prvo. Če zaenkrat ni lastne strehe, pa tam, kjer se more in kakor se more. Izkuhtati kaj, iznajti kaj, tudi malo poberačiti, če ne gre drugače. Trkajte in se vam bo odprlo. Naj se gora prekolje, naj se hrasti lomijo — na dan! V krepkih dušah je usoda!

Andrej Traven.

Nevarnost ni manjša

Tistim, ki mislico, da so komunisti zadnje čase postali manj nevarni, je nedavno melbourneški nadškof Mannix povedal nekaj svojih misli.

„Ni še dolgo,” je rekel, „ko sem pred vso javnostjo razložil, da smatrjam komunizem za največjega sovražnika Cerkve in Avstralije. Naj rečejo nekateri, kar hočejo, po mojem je komunizem še zmerom največja nevarnost za Avstralijo.

Poprej kdaj sem naravnost povedal svoje mnenje o enem ali drugem predstavniku sovjetske Rusije. Med drugimi sem izrazil svoje misli o Stalini. Zdaj sem vesel, ko slišim in berem, da so Stalina zavrgli prav tisti, ki so bili nekoč njegovi največji sodelavci.

Nekoč so nam dopovedovali sovjetski voditelji, da ni boga razen Stalina. Kristusove slike so se morale umikati Stalinovim v šolah,

uradih in vsepovsod. Otroke so učili, da vse dobre reči prihajajo od Stalina, da se morajo vseh oči obračati k njemu, da Boga poleg Stalina ni treba.

Pa glejte, doživeli smo čase, ko prav isti možje, ki so nekoč proslavljeni Stalina kot boga, zdaj pred vsem trdijo, da je bil Stalin izdajalec svoje domovine, brezresčen in samopašen diktator, pa zahrnjen morilec svojega lastnega ljudstva.

Ali nas hočejo ti možakarji zazabati v mišljenje, da je nevarnost komunizma minila? Ne dajmo se motiti, komunizem je zmožen neverjetnih skokov in čudovitega pretvarjanja, danes pobija, kar je včeraj imel za največjo resnico, toda vse zato, da bi zasleplil svet in ga v njegovi slepoti potegnil v svoje žrelo. Ostanimo na straži in ne dajmo si nasuti peska v očil!”

Materine

citre

Eden najlepših spominov, ki jih imam na mater, je navezan na njene citre. Igrala jih je zares lepo.

Ob večerih, ko je naju s sestro spravila spat in smo zmolili preprosto molitev, nama je včasih kaj zaigrala. Ob vznožju postelje je stala široka miza in na njej je ležalo glasbilo. Bilo je stare avstrijske znamke. Nekdaj so bile citre v Srednji Evropi tako priljubljene. Imele so preko 30 strun in je bilo treba veliko vaje in potrpljenja, predno si dobro igral. Ko pa citre zapojo pod izvezbanimi prsti, ga ni človeka, ki bi ne užival ob mehkih, polnih zvokih tega glasbila.

Mati je svoje citre najprej uglašila. Kovinske strune se namreč raztezajo in krčijo kakor je pač temperatura. Pozorno sem opazoval njen početje. Na paličico, ki je del mehanizma za napenjanje strun, je nataknila poseben ključ in toliko časa rahlo privijala in popuščala, da je dobila natanko tisti odtenek tona kot ga je dajala piščal v njenih ustih. Potem je šla po vrsti od strune do strune in jih uglašala v skladu z osnovno

struno „a”. Nazadnje je za poskušnjo zaigrala razne akorde in poslušala, če se ujemajo.

Ko je bila zadovoljna, je razpela pred sabo na mizi stojalo za note, privila petrolejko in začela izbirati skladbe. Imela je skoraj vse zvezke slovenskih narodnih pesmi, ki jih je priredil za citre in izdal v samozaložbi učitelj Kiferle. Na naslovnih straneh teh zvezkov je bila slika njegove družinice — samih citrašev. Našel si pa v materini zbirki tudi cele knjige dunajske citraške glasbe, izvlečkov iz oper in drugih.

Ko je začela igrati, sem pozorno poslušal. Nekaj časa sem sledil melodijam, ki so odmevale v moji otroški duši, kmalu pa so mi prihajali glasovi nekje od daleč, zatisnile so se mi oči in spanec me je objel.

Mati je znala igrati, da so se ljudje zbirali pred hišo, kadar so strune pele pod njenimi prsti. Tu pa tam se je ojunačila dekle iz soseščine in prišla prosit, naj jo mati nauči igrati. Mati je vsaki ustregla, vendar jih je večina omagala že v prvih urah poskušanja. Nekaj jih je pa le vztrajalo in so

odnesle v življenje ljubezen do glasbe in posebej do citer.

Ko sem začel študirati na ljubljanski univerzi, sem redno zahajal v opero. Tam poje zdaj sošolka Vilma Bukovčeva, ki se takrat poskušala šele na cerkvenem koru. Večino oper sem viden po večkrat. Včasih sem povabil prijatelja Radota in sva šla na študentovsko stojišče ali „ochsenstand”, da sva si zmanjšala stroške. Ko so zadoneli iz orkestra in na odru znani zvoki, sem poslušal kakor ukopan. Toda nikdar ni bila zame godba lepše od tiste, ki jo je znala ob večerih mama izvabiti iz svojih citer. Pozneje sem jo skušal večkrat pripraviti do tega, da bi šla z mano v opero, saj je poznala veliko skladb in nekatere tudi do podrobnosti, vendar ni hotela iti. Zanje je bilo vse to nekaj tako vzvišenega in lepega, da si ni upala iti pogledat.

Začel sem se učiti na citre tudi sam. Sprva sem mislil, da si bom polomil vse prste, ki so kmalu dobili na konicah krvave žulje. Dlan desne roke pa se mi je hotela razklati na tri dele. Počasi je le šlo in nazadnje sem se poizkusil na preprostih skladbah in zaigral po posluhu tudi kakšno narodno pesem.

Pridružila se mi je mama in sva zaigrala skupaj. Ob nedeljah popoldne sva se zaprla v veliko sobo in igrala do mraka, da so nama omagali prsti. Nekoč sem prinzel iz Ljubljane nekaj Strausovih valčkov za dvoje citer. Materi

sprva ni bilo prav, češ da so zame pretežki, pa se je kmalu sprijaznila z njimi in mi prigovarjala, naj jih prinesem še in čimveč. Predvsem je želela imeti „Umetnikovo življenje”.

„Zakaj imaš rad Strausa?” me je vprašala.

„Zato, ker je v njegovih skladbah polno melodij iz narave. Vzemi samo Pomladne Zvoke! Nihče še ni tako lepo opisal pomladni z melodijo”.

Šla sva od skladbe do skladbe in jih tolmačila. Sestra je po navadi poslušala, potem je mama zaigrala in sta obe skupaj peli.

Prišel je vojni vihar in dogodki so se vrstili kakor v strašnih sanjah. Kako naj pozabim tisti dan, ko je mama vzkliknila:

„Nikoli več te ne bom videla!”

Sledile so si postaje: Ljubljana, Innspruck, Zuerich . . . Avstralija. Vmes domotožje, borba za vsakdanji kruh, pa še dilema, ali naj se vrnem domov zaradi matere ali naj vztrajam kot emigrant v tujini. Nazadnje je prišel telegram: „Mama umrla . . .”

Sestra je skrbno spravila citre in note v omaro. V mojem predalu pa je ostal nedokončan prepis „Umetnikovega življenja”, ki sem ga hotel poslati materi in je bil zložen nalašč zanjo.

V Avstraliji sem si postavil dom in si ga opremljam. Upam, da bo kmalu prišel dan, ko bom lahko stopil v trgovino z glasbili in si kupil — nove citre.—**Jože Zurec.**

Pesnik iz Goriških brd

V dolgi vrsti slovenskih pesnikov — umrlih in živečih — najdemo majhno število mož, ki jih moremo upravičeno imenovati velike umetnike. To nikakor ni žalostno dejstvo, saj pri drugih narodih v tem pogledu tudi ni nič bolje. Žalostna pa je ugotovitev, da so še mnogi Slovenci, ki ne poznajo dobro niti teh maloštevilnih mojstrov slovenske vezane besede, čeprav so jih kritiki proglašili za pravake slovenskega Parnasa. Ljudje, ki so se temeljito seznanili z deli vseh naših pesnikov, morajo po strogem presojanju nujno priti do zaključka, da imamo Slovenci pet, morda šest resnično velikih bardov, na katere smemo biti ponosni in s katerimi se moremo „postaviti“ pred drugimi narodi. Ti možje so: France Prešeren, Anton Aškerc, Dragotin Kette, Oton Župančič, Murn-Aleksandrov in Alojzij Gradnik. (Nekateri poznavalci in ljubitelji lepote v verzih bodo k tej skupini najbrž priključili še eno ime: France Balantič.) Šest jih je. Petim izmed njih ne bom posvečal posebne pažnje, kajti ni moj namen, da v okviru tega članka naštavam in ocenjujem njihovo književno delo. Hočem pa posvetiti nekaj misli manj poznanemu članu velike šestorice — Dr-u Alojziju Gradniku. Kdo ve za tega moža? Kdo je čital njegove pesmi? Ti dve vprašanji sem pogosto zastavljal mnogim rojakom in največkrat sem dobil tale odgovor: „Ime se mi zdi znano, toda pesmi tega človeka pa žal ne poznam.“ Srečal sem tudi takšne osebe, ki niso niti slutile, da ima ime Alojzij Gradnik sploh kakršnokoli zvezo s slovenskim slovstvom. Naši ljudje so kazali in še kažejo nezadostno zanimanje za pesniške stvaritve tega velikega umetnika. Res pa je, da so jih rojaki iz Julijanske Krajine bolje poznali kot njihovi

bratje in sestre iz ostalih delov domovine. Oni Slovenci, ki poznajo Gradnikovo umetnost, se bodo nedvomno strinjali z menoj v tem, da omenjeni pesnik, ali bolje rečeno, njegove delo, zaslubi dosti več spoštovanja kot mu ga je slovenski narod izkazoval v preteklosti. Naši ocenjevalci književnih del so pred vnojn in po vojni soglasno priznavali Dr-a Alojzija Gradnika za tretjega največjega slovenskega pesnika. (1-Prešeren; 2-Župančič; 3-GRADNIK.) in kot takšnega so ga imenovali po pravici, saj Gradniku ta naslov nedvomno pripada. Toda za razširjanje Gradnikove pesmi so slovenski kulturni delavci storili mnogo manj kot bi bili mogli storiti. Dr. Alojzij Gradnik se je rodil pred šestdesetosmimi leti t.j. 1888. leta v vasi Medani v Goriških Brdih kot sin dobrih kmečkih staršev. Po šolanju v srednji šoli je odšel na vsečilišče, kjer se je posvetil pravu. Pozneje je kot zelo spoštovan sodnik služboval v raznih krajih Jugoslavije. Zdaj pa si oglejmo književno delo tega moža. Gradnik je začel pesnit v zgodnji mladosti in je od tedaj napisal ogromno število liričnih, lirično-epskih, epskih in tudi nekaj priložnostnih pesmi, ki jih je objavil v šestih ali sedmih zbirkah. Razen tega pa je dosti prevedel iz italijansčine, hrvaščine, portugalsčine, angleščine, francoščine in španščine. Poslovenil je tudi pesmi v prozi največjega indijskega pesnika Rabindranath-a Tagore-a in dela kitajskih, arabskih in perzijskih pesnikov. Gradnikovo celotno književno delo (izvirne pesnitve in prevodi) je po kakovosti in količini zelo pomemben prispevek k zgradbi slovenske kulture in obsega kakih enajst ali dvanajst knjig. Nekatere izmed Gradnikovih pesniških zbirk so

te-le: „Padajoče zvezde“; „Srebrni studenci“; „Svetle samote“; „Zlate leste“; „Pojoča kri“; „Maja“. V njih je pesnik lepo izrazil svojo silno ljubezen do slovenske zemlje, do materinega jezika in do zatiranih rojakov v Korotanu, v slovenski Benečiji in v Julijski Krajini. V svojih pesmih pa razglablja rad tudi o smrti, o človeški in božji ljubezni, o onostranstvu, o trpljenju in o smislu življenja, o žrtvah Sina božjega in o grozotah vojne. Precej lepih stihov je posvetil svoji rodni vasici Medani, svojemu očetu, materi, sinu, Goriškim Brdom in pokojnim dušnim pastirjem, ki jih je Gradnik dobro poznal.

Gradnikov pesniški svet je tako prostran, pester in bogat na raznovrstnih barvah, zvokih, oblikah in dišavah, da more nuditi vsakomur nekaj hrane za dušo, duha in srce. Mnoge Gradnikove besedne

umetnine so miselno globoke in oblikovno dovršene; zaradi tega morejo zadovoljiti tudi izbirčnega čitatelja. Priporavniti pa moram, da bo ljubitelj poezije odkril v njih delno neizbrušenost jezika; toda ta le neznatno zmanjšuje lepoto pesmi in užitek čitanja. V Gradnikovih stvaritvah je zelo težko zaslediti samobolje, solzavost, prisiljeno izražanje ali takoimenovano neokusno nežnost. Na splošno so Gradnikove pesmi tople, doživete, lahko umljive, možakarske, globoko občutene in polne življenja. Zaradi teh in še drugih pozitivnih lastnosti zaslubi, da jim Slovenci začno posvečati več pozornosti. Izkopajmo Dr-a Alojzija Gradnika iz pozabljenja in mu pokažimo dolžno spoštovanje s tem, da čitamo, kar je ustvaril s svojim peresom!

Vladimir Nanos.

SPOROČILO IZ VICTORIJE

Mejačev Cvetko iz Komende pri Kamniku se je oženil.

Bilo je letos na velikonočni pondeljek. Poroka se je vršila v Marijini cerkvi v Mooroopni. Poročal je Rev. J. Doherty. Ženinovo polno ime je arhitekt Cvetko Robert Mejač, nevestino Janina Grzeskowiak.

Po poroki smo bili na pogostitvi v Shappertonu. Gostov je bilo okoli 60. Po večini so bili ženinovi kolegi z ženami. Sedel sem v bližni ženini in mi je reklo: Štirje Slovenci smo med vso to množico, drugi so sami Avstralci, le tamle v sredini je francoski inženir s soprogo.

Pozdravni govorji so se vrstili drug za drugim. Gostom je novoporočenca predstavil in o njima govoril domači župnik. V imenu Slovencev je spregovoril inž. Leber. Nevestin oče, kmet skoz in skoz, ki se je po nekaj letih bivanja v Avstraliji osamosvojil in zdaj gospodari na lepem sadovnjaku v sheppartonskem okraju, je bil tudi poklican k besedi. Korajžno se je ozrl po gostih in v par jedernatih stavkih povedal svoja voščila in zahvalo. Nato sta nas novoporočenca pustila same in se odpravila na ženitovanjsko potovanje, ki sta vanje vključila tudi Tasmanijo.

Zakaj tako na široko pišem o tej poroki? Nočem, da bi Mejač-umetnika, ki je prinesel likovno umetnost sem iz naše domovine in jo upodablja v tej deželi, opisovalo samo avstralske revije in tuji

časopisi. Prav bi bilo, da bi vsak Slovenec tu in drugod po svetu vedel vsaj eno: Mejač je ustvaril spomenik padlim vojakom v Hobartu, Tasmania. Sam je naredil načrt in tudi sam izklesal lastnorocno spomenik, ki je eden najlepših v Avstraliji. Tako sem bral v avstralskem tisku.

Mejač je končal nižjo klasično gimnazijo v Št. Vidu nad Ljubljano in maturiral v Sremski Mitrovici... Gradbeno fakulteto je končal na belgrajski univerzi, arhitekturo pa v Ljubljani. France Gorše ga je oblikoval in uvajal v kiparsko umetnost. V kamnu ga je vežbal Meštrovič, v broncu pa Franc Dolinar.

„V skali sem siguren z vsakim udarcem z dletom in živim s skalo, ko v mojih rokah postaja živa“. Tako mi je reklo zadnjič.

Za zaključek naj omenim: Mejač je že dolgo med samimi tujimi ljudmi (bil je tudi v USA), je pa ostal zaveden Slovenec, ki tiko trpi s trpečo domivino. Je tih mož in neumorno dela. Ne išče hvale in proslav, pa tak umetnik se je ne more ubraniti. Oni dan sem mu omenil neki članek v časopisu, ki se je bavil zgolj z njegovimi deli, pa me je zavrnil:

„Zoper mojo voljo so tisto objavili. Meni je le na tem, da pokazem, kaj zmore sin majhnega naroda iz dežele, kjer kraljuje naš Triglav. Svojemu narodu ostanem zvest vse žive dni.“ — Jože Maček.

ČE STE SE PRESELILI,

sporočite na naslov MISLI spremembo takole:

Moj stari naslov.....

Moj novi naslov.....

Moje ime (krstno in družinsko).....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO!

ODPRLI BOMO V SYDNEYU
ZA POSKUSNJO

SLOVENSKO

PISARNO 121 Queen St. Woollahra,

BLIZU POST OFFICE-A

dne 3. maja 1956.

To je v hisi, ki naj postane **SLOVENSKI DOM**.

Je deset minut hoda od najinega bivalisca na 66 Gordon St., Paddington. Mimo hise vozi Ocean St. tram in od Central Railway postaje avtobusa Dover Heights in S. Head Cemetery, st. 333 in 360.

V mesecu maju bo odprta samo naslednje dni in ure:
Ob cetrtkih ves dan, od 9 dop. do 8 zvečer.
Ob torkih, sobotah in nedeljah samo pop. od 2-8.

Telefona zaenkrat se ne bo.

V zadevah MISLI, Slovenskega Doma, za nabavo knjig in podobno se boste lahko obracali tja. Na svidenje!

Slov. duhovnika.

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES.

Matraville: Mi morate oprostiti zaradi moje zamude, odnosno zavoljo mojega zaostalega dolga. To se ni zgodilo zaradi pomanjkanja denarja, temveč zaradi odlašanja z dneva v dan, prav za prav pa zaradi lenobe. To je resnica in je nič ne tajim. Zdaj pošiljam za leto 1955 in 1956, za Koledarček pa 10 šilingov. Najlepša hvala zanj. Z upanjem, da mi boste MISLI tudi nadalje tako točno pošiljali kot doslej lepo pozdravlja vdana Marica T.

Sydney: Upravnik dostavlja k dopisu iz Matraville: Pošteno in odkrito je Marica povedala svoje „težave“ . . . Spregovorila je tako kot bi ne pisala le v svojem imenu, ampak v imenu stotin, ki dobivajo MISLI, pa glede naročnine tudi „odlašajo“ — pa ne zaradi pomanjkanja denarja, ampak . . . Toda vsi naj bi se zavedali, da točnost pri poravnovanju dolgov, tudi če so „samo“ za MISLI, spada med poteze, ki sestavljajo človekov značaj. Naj bi Maričine vrstice zbudile še mnoge, da bi nam podobno odgovorili in ne pustili, da le kaka Marica piše v njihovem imenu . . . Upravnik.

Kandos: Najlepša hvala za poslani Koledarček, ki nas bo spominjal na naše praznike, da nanje ne pozabimo. To bi se nam brez Koledarčka kaj lahko zgodilo, ko je treba v tej deželi celo ob nedeljah delati, toliko bolj gotovo ob naših praznikih. Naročam ZBORNIK in obenem pošiljam novega naročnika, da bom tudi na ta način udeležen pri delu za uspeh Kampanje.—Ivan Slavec.

Warriewood: Razveselim se, ko pride domov, pa me iz poštnega zaboječka pozdravijo MISLI. Prečitam jih od prve do zadnje vrste. Priznam, da mi ugajajo. Tudi moj mož, čeprav ni Slovenec, se z menoj veseli vsakega napredka in razmaha našega glasila. Če bo kampanja dobro uspela, bi bilo dobro v list uvesti otroški kotiček in za ženske gospodinjski predal. Jaz bi za oboje po svojih močeh rada prispevala. Lep pozdrav!—Hedviga Stanojkovič.

Sydney: Slišala sem, da se slovenski fantje v Sydneju pritožujejo, da jih dekleta niti ne pogledamo. Očitki letete na nas, da smo začele hoditi z Nemci in Italijani. Saj nas naši fantje sami k temu silijo. Srečamo slovenskega fanta sredi Sydneysa, seveda z Avstralijanko ob strani, pa niti toliko nismo vredne, da bi nam voščil dober večer. Kar žalostno je, da se v tej daljni

deželi grdo gledamo, pa ne pomislimo, da bomo kdaj drugi drugemu še zelo potrebni. Zelo lepo bi bilo za nas vse, če bi se razumeli kot bratje in sestre. Nisem pisateljica in pero mi slabo teče, ali naredila sem si načrt, da bom vsak mesec kaj napisala za MISLI in sicer drugič, kaj bolj novega in lepše. Vsako številko preberem po petkrat, ker MISLI so mi edino veselje in zabava.—Nives Šenkinc.

Wahroonga: Korenova gospa iz Coome je telefonirala nekomu v Sydney, da je v tukajšnjem sanatoriju na operaciji Jože Piberšek iz Coome. Ko sem zvedela, sem se pozanimala za bolnika in ga šla obiskat. Niso me še pustili k njemu, zvedela sem pa, da je operacija dobro uspela, težka operacija na hrbitnici, vendar bo moral nekako do konca maja ostati v sanatoriju. Tisti, ki živimo v bližini Wahroonge, vzemimo to na znanje in ga pojdimo kdaj pogledat, da mu bo vsaj nekoliko krajič čas, ko nima nikogar svojega, da bi se pozanimal zanj. Čas za obiske je vsak dan zvečer od 7 do 8.—Silvana.

Sydney: Poročili so se: Milan Beribak z Viktorijo Ano Lauter, Ervin Krmac z Julijano Domio, Emil Vičič s Frančiško Mikuletič. — Stanko in Ana Žlahtič sta dobila sina Janeza, Franci in Lucija Geržina pa Tončka, prvorojenca.

VICTORIA.

Fitzroy: Pozdravljeni iz vsega srca! To naj velja vsem rojakom, ki so tako vneti za MISLI kot sem jaz. Preberem vsako številko do zadnje vrstice in branje mi gre lahko od rok, ker je vse v lepem materinem jeziku. Tudi Koledarčka sem zelo vesel, ker je tako domač, da ne more biti bolj „naš“. Čas kar gladko poteka, le včasih se za hip ustavi in mene postane kar strah, kako dolgo sem že od doma. V domovini nismo tako občutili tega, kar pravi pesnik. Čas naglo beži . . . Naročam tudi ZBORNIK in enega novega naročnika pošiljam, da bo Kampanja bolje uspešna. G. Rudolfu želim skorajnjega okrevanja, da se kmalu vidimo v Melbournu. Bog z Vami vsemi! —Miha Gornik.

North Carlton: Oprostite, da želim nekaj pripomniti glede MISLI. Bilo bi lepo, če bi bila v vsaki številki ena slika iz stare domovine, ena pa nabožna. Potem pa ena naroda pesem. Vse to bi bilo pod posebnim naslovom: Rojstna domovina v sliki in pesmi. To bi nas še bolj pritegnilo k skupnosti

in nas družilo. Lepo pozdravljeni.—Darinko Hafner.

Melbourne: Pošiljam funt za sklad z željo, da se poveča in razširi naš list v Avstraliji. Lahko smo hvaležni Rev. B. Korbiču, da se je toliko žrtvoval in zamislil list. Našima duhovnikoma želim mnogo zdravja in pošiljam preko MISLI pozdrav g. Jožefu Kreku v Adelaidi.—Janez Ambrožič.

Geelong: Hvala za redno pošiljanje MISLI. Zaradi raznih težav nisem bil med najbolj rednimi plačniki. Nikakor pa nočem, da bi se mi list ustavil. To pa vem, da prazna vreča ne stoji pokonci. Imam skušnje. Zato želim, da bi vsi rojaki ostali naročniki, pa tudi plačniki. S spoštovanjem.—Edvard Pungerčar.

Healesville: Vzdržujte in napredujte!—Anton Čečko.

„Begonia Festival“ v Ballaratu

Mesto Ballarat v Victoriji je znano po svoji lepi legi, okolici in jezeru, kjer bodo letos olimpijske veslaške tekme, predvsem pa po svojih begonijah, ki jih goje v botaničnem vrtu in po katerih je Ballarat znan širom sveta. Vsako leto priredi mestna uprava tako imenovani „Begonia Festival“, katerega obišče na tisoče ljudi iz vse Avstralije. V okvirju tega festivala, ki traja teden dni, so različne umetniške in športne prireditve. Letos se je pripravljalni odbor preko našega rojaka v Ballaratu, g. Zemljaka Staneta, obrnil na Slovenski klub v Melbournu in nas zaprosil za sodelovanje pri razstavi folklora evropskih narodov in pri drugih umetniških prireditvah. Na žalost nismo mogli mnogo nuditi, vsaj ne v pogledu koncertov. Naši fantje, ki so tako nadebudno začeli s pevskim zborom, so izgubili vnenje za obisk pevskih vaj, poleg tega pa je bil naš pevski zbor številčno prešibak za nastop na prostem; obljubili pa smo sodelovanje in pomoč pri folklorni razstavi.

Naš poziv, ki smo ga pred časom priobčili v „Vestniku“, naj nam naši rojaki sporoč, če imajo predmete ali narodne vezenine, ki bi jih lahko za slično priložnost posodili, je ostal skoro brez odziva. Gospodoma P. Česniku in V. Žerdonjeru se je vendarle posrečilo,

Mt. Egerton: MISLI so edini list, ki ga prejemamo, in nam je velika uteha tukaj v tujini. Kjer smo sedaj, v tem kraju smo čisto osamljeni, nobenega domačina ni tu. Smo pri sinu, ki je kupil hišo, pa nam je težko, ker mož boluje že precej dolgo. Bil je spet 5 tednov v bolnici, pa še ni zdrav. Zdaj je šel v Melbourne v Royal Hospital, če se bo tam mogel kaj bolj pozdraviti. Če bo kaj delj časa tam, ga bo morda p. Bernard po prihodu v Melbourne še lahko obiskal. Zahvaljujemo se za redno pošiljanje lista, mi ostanemo zvesti na ročniki.—Družina Jerman.

Gdina Draga iz Wollongonga, ki je nastopila na slovenski zabavi v Sydneyu.

da sta nabrala precej predmetov pri njunih prijateljih in tako rešila našo čast. Ker pa je bil za nas Slovence odmerjeni razstavni prostor prevelik, smo se obrnili na Hrvate in Srbe, ki so nam rade volje dali na razpolago svoje narodne vezenine in druge narodopisne predmete, in smo tako organizirali razstavo folklora južnih Slovanov. Razstava, ki so jo osebno aranžirali gg. Česnik, Zemljak in Žerdonjer, je bila zelo lepo urejena in je bila po mišljenu vseh obiskovalcev najboljša te vrste, kar so jih v Ballaratu kdaj videli. Otvoritev je bila dne 3. marca, na dan obiska predsednika vlade, g. R. Menziesa in je ostala odprtta celih osem dni.

Slovenski klub je tudi posredoval, da sta dne 12. marca zvezčer pri prireditvi narodnih plesov v Eureka Stockade sodelovali tudi srbska folklorna in ruska kozaška skupina z narodnimi plesi. Publike in lokalni tisk sta jugoslovenski grupi dala polno priznanje in lahko tudi mi srbski skupini, ki je bila po enoglasnem mnenju vseh najboljša sodelujoča grupa, samo čestitamo.

Uspeh zgoraj omenjene razstave je toliko večji, ker smo Slovenci prvikrat dostoju stopili pred avstralsko javnost in se predstavili kot narod. Upamo, da bomo v bočnosti imeli še več prilike, da pokazemo lepote naše domovine, našo kulturo in tradicije.

„Vestnik“, Melbourne.

SLOVENSKI KLUB V Melbournu vabi vse svoje prijatelje

MAJSKI VEČER

ki se bo vrsil dne 12. maja 1956
v Prahran City Hall-u,
Greville St., Prahran,
ob 7. zvečer.

ODBOR

Za vsa zidarska dela se
priporoča

TINE ADAMIC

builder

30 Johnson St.,
Croxton, Melbourne

Tel. JW 4147

Ploscice v kuhinje,
kopalnice, itd.

Pozdravljam slovenski list
MISLI.

Lepo je, da imamo svoje glasilo.
Citajmo domačo besedo v tujini!
Agitirajmo za MISLI, ga jih bodo vsi Slovenci imeli!

Adam Klancic,
109 Park St., Carlton.

PO POTIH DEMOKRACIJE

(Nadaljevanje in konec.)

Amerika je 4. julija 1776 proglašila svojo nezavisnost in 1.1790 je 13 zveznih držav sprejelo ustavo (Constitution). Prva skrb nove države je bila, da se uveljavlji demokracija z zakonom o osnovnih človeških pravicah, ki vključujejo: svobodo govora, tiska, vere, sestanja, nošenja orožja, porotna sodišča itd. Pozneje so prišle še dopolnitve o volitvah, odpravi suženjstva itd.

USA dolguje svoje rojstvo demokratičnemu načelu, pa je ostala temu načelu tudi nepopustljivo zvesta. Nerazumljiv pa je njen predsodek proti črnim rasam, ki niti danes še ne uživajo v Ameriki popolne enakopravnosti z belimi. Vendar nestrpnost zadnje čase vidno popušča.

Na evropskem kontinentu je razmeroma počasi in pozno prišlo do demokratičnih vladavin. Sistem absolutnih vladarjev je imel globoke korenine, ljudstva so pa bila duhovno neprobujena. Humanizem ob koncu srednjega veka je vendar pričel zbujni demokratični čut v širokih množicah, ker je poudarjal človeško osebnost, duhovno svobodo in pravico poedincu (homo = človek).

Fevdalni jarem in počasno prodiranje humanističnih idej je dovedlo v 15. in 16. stoletju do

Z VSEH VETROV

V ZDRAŽENIH DRŽAVAH Amerike je toliko avtomobilskih nezgod, da že Amerikanci sami pišejo, kakšne škandal je to. Te nezgode povzroče okoli 40,000 mrtvih na leto, poldrug milijon ranjenih, v materialu pa štiri milijarde dolarjev škode. So pa to res ogromne številke. Prenešene na Slovenijo, bi se to reklo, da bi bili vsi Slovenci v enem letu v grobu ali vsaj v bolnišnici . . .

ITALIJA IN BEGUNCI. Tole se je zgodilo 12. januarja 1956. Laška policija je pripeljala 40 beguncov na mejo Jugoslavije pri kraju Farnetti in jih tam izročila jugosl. obmejni straži. Pred odhodom iz mesta Udine je bilo beguncem rečeno, da jih bodo porazdelili po taboriščih v Trstu. Naenkrat so se pa nesrečne žrtve znašle pred očmi jugosl. komunistične policije. Ko so begunci zagledali jugosl. stražnike, so zagnali silen krik. Nekaj žensk je omedlelo. Komunistična oblast jih je kljub temu neovirano prevzela, jim z žico zvezla roke na hrbtnu in jih po dva in dva uklenila. Onesvesečene ženske so obujali k življenju z brcami in kopiti pušk. Nihče ne ve, kaj se je znjimi zgodilo pozneje, ni si pa težko predstavljati . . . Italija in Avstrija neprestano izjavljata pred svetom, da jima je zadeva političnega priborališča sveta stvar, na tihem pa ravnata ravno nasprotno. Na žalost ni več tam kake mednarodne komisije, ki bi ugotovljala, kdo je politični begunec in kdo ne, pa oblastniki imenovanih držav sami odločajo o tem. Ker pa je napravljen s Titovino tajni dogovor glede beguncev, je preiskava lahka: kdo je bežal čez mejo in kateregakoli razloga, je — zločinec . . .

kmečkih uporov, ki jih brez pomisla smemo smatrati za nagonsko borbo za demokratične pravice malega človeka. Tlačan je z notranjim odporom začutil, da njegovo človeško dostojanstvo leži v blatu. V obupu je z nasiljem in uporom skušal priti do pravic in dostojsnosti.

Francoska revolucija leta 1789 je vrgla v svet vzlik: Svoboda-enakost-bratstvo. Narod se je nasilno polastil oblasti. Leta 1791 je prišlo do objave „Deklaracije o pravicah človeka“ in glas o tem je šel po vsej Evropi. Tudi Slovenci so v tistih časih mnogo pridobili na političnih in kulturnih svoboščinah — o tem nam govori „Vodnikova doba“ v slovenski zgodovini. Francozi sami so od tistih dob sicer s presledki, vendar pa v glavnem do danes ohranili demokratične pridobitve, četudi jim kot skupnosti to ni prineslo same sreče in uspehov.

Drugod po Evropi so se druga za drugo pojavljale hude borbe za demokracijo, dasi niso bile tako nasilne kot v Franciji. Polagoma je le napočila doba ustavnega parlamentarizma in preživel absolutizem se je povsod umikal. Leto 1848 pomeni velik preobrat v tej smeri in to še posebno v tedanji Avstriji. Jernej Hlapc.

(Pride še zaključna beseda)

O SLOVENCIH V AVSTRALIJI piše „Kat. Glas“ v Gorici: Avstralija nam postaja vedno bolj domača. Skoro vsakomesečni odhodi rojakov tja dol so nam jo približali kot še nikoli. Glavno, recimo kulturno in versko središče imaji (Slovenci) v Sydneyu, kjer se tudi tiskajo „Misli“, mesečnik za avstralske Slovence. Sedaj so „Misli“ že čeden mesečnik, ki je za Božič izšel na 16 straneh z zelo pisano vsebino. Obujajo spomine na domovino, prinašajo poročila iz življenja rojakov v Avstraliji in še veliko drugega koristnega in mikavnega. Videti je, da se Slovenci tudi tam doli radi zbirajo k skupnim slovenskim mašam ter tudi na skupne kulturne prireditve.

Prav tako so že ustanovili prosvetne organizacije: v Sydneyu, Melbournu, Geelongu in morda še kje jih imajo. Res, občudovati jih moramo, ko je pri nas na Primorskem težko spraviti skupaj kako prosvetno organizacijo, ki bi res delovala. — Tako piše o nas omenjeni list. Je menda videl božične MISLI in med vrsticami veliko preveč bral. Nam sili rdečica v lica . . .

STOLETNICO OBSTANKA je praznovala Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu v preteklem letu. Za to priložnost so bogoslovci priredili slavnostno akademijo v dvorani Marijanišča na Velikovski cesti. Udeležili so se je bivši udje Akademije in lepo število laiške katoliške inteligence iz vse Koroške.

PISMO IZ SLOVENIJE pravi: Naša politika je taka, da nam jemlje veselje nad darilnimi paketi iz tujine. Oblast nam očita, da špekuliramo, zato je na darila visoka carina. Ne rečem, mnogi že res špekulirajo in si naročajo iz tujine in si dajo poslati kot darilo: radio, limuzine, bicikle, motorje, drage ure in blago za obleke. Toda četudi res dobiš kakšno vredno stvar iz tujine od svojcev, ki je očitno podarjena, padeš med špekulant. Kar se tiče takih stvari, ki so potrebne za hišo in obleko, se naša domača produkcija ne more meriti z inozemstvom. V kolikor

pri nas izdelajo prvorstne robe, gre vse ven za divize. Drugovrstno blago ali škart se proda doma, toda za višjo ceno kot prvorstno v tujino. Lesa imamo dosti doma, ali kako težko ga je dobiti! In kakšne so cene! Vzemimo drva. V Sloveniji jih sploh ne dobiš privatno, ker je pri nas les boljše kvalitete. Če si jih pa daš pripeljati od drugod, plačas seveda prevoz, potem pa še državno takso ali izvozino po 800 din. meter. Tako nam pride meter drv že nad pet tisoč. Pa koliko to izda. Če je ostra zima, pokuriš po dva metra na mesec, pa te še zebe . . .

AVSTRALIJA JE DEPORTIRALA zaradi zločinstva od leta 1952 do srede 1955 samo 125 novih naseljencev. Minister za imigracijo smatra gornje majhno število za dokaz, da se novonaseljeni na splošno kar dobro drže v tej deželi. Pod njegovim vodstvom je posebna komisija preiskovala, v koliko drže očitki nekaterih starih Avstralcev, češ da novi naseljeni množe v tej deželi število zločinov.

Komisija je našla, da to ni res. Minister je dal stvar v javnost. Dognali so, da največ zločinov zakrívijo novi naseljeni iz „vzhodnih evropskih dežel“, pa celo ti v precej manjših odstotkih kot stari Avstralci. Da pa je sploh kaj zločinov med novimi, za to navaja izjava komisije kakih pet razlogov. Omenimo tu dva: Novi naseljeni raznih narodnosti v Avstraliji niso našli tu rojakov, ki bi bili že ukoreninjeni v avstralskih razmerah in bi bili novim v pomoč. Če gre Evropejec v Ameriko, najde tam dosti svojih rojakov, ki so se naselili v Ameriki pred leti, pa se med njimi kmalu znajde in se vživlja z njihovo pomoko v novo okolje. Zločinska pot mu ne prihaja na misel. Drug razlog je pa ta, da se novi avstralski neseljenec znajde tu med izseljenici evropskih narodov, ki se že doma z njimi ni dobro razumel. Pride z njimi v osebni stik, nasprotvo se poostri, kaj lahko vzplamti v sovraštvo — do zločina je le še korak . . .

Kampanja - kako?

Ne bomo dejali, da teče „sijajno“. Ni pa brez uspeha. In ta uspeh se da z dnem 20. aprila označiti tako:

Odkar teče kampanja, smo prejeli že več naročnine za leto 1956 nego lani v vseh dvanajstih mesecih. Če pa primerjamo letošnje leto z 1954, lahko zapišemo: veliko več . . .

Ta uspeh obeta, da MISLIM odslej NE BO TREBA VEČ ŽIVETI OD GOLE MILOŠĆINE . . .

V odstotkih povedamo so se doslej naročniki takole odzvali: država NSW 42%, Victoria 35%, S.A. 13%, Qld. 6%, W.A. 2%, ostali kraji 2%.

Je pa še VELIKO VELIKO takih, ki prejemajo list, pa še niso dali glasu od sebe v tej kampanji. Trdno upamo, da ne mislijo poza-

biti, samo odlašajo, odlašajo . . .

Imamo še dva meseca časa do zaključka kampanje.

Prijatelji in prijateljice, zganite se, poiščite kuverta, ki vam je prinesla kampanjsko pismo in KOLENDARČEK. POŠLJITE svojo naročnino HITRO po prejemu majške številke MISLI.

NOVIH smo zadnje tedne prejeli precej. Vendar moramo še zmerom potožiti, da je med dobrimi malo tako DOBRIH, da bi se resno zavzeli za PRIDOBIVANJE NOVIH PLAČUJOČIH naročnikov. Ker je pa še zmerom čas, trdno upamo, da se bo tudi to še zboljšalo. NA DELO za nadaljnje uspehe te VELIKE KAMPANJE!

Izpod Triglava

POTRES SO IMELI po vsej Sloveniji, tudi na Primorskem. Bilo je v januarju. V Ljubljani je poškodoval vodne naprave. V Gorici so ga močno čutili, ostali so pa mirni. V Trstu je Rdeči križ odpeljal precej ljudi v bolnico, pa ni bilo drugega kot prestrašenost. V Ilirski Bistrici je bilo poškodovanih nekaj hiš.

BOŽIČNO POLNOČNO ZVONJENJE je silno motilo komuniste v jugoslovanskem delu Primorja. Božič je bil na nedeljo in cerkve so bile natrpane. Zavoljo tega samega bi bili komunisti menda še kar spali, da so pa zvonovi peli iz stolpov, tega ne morejo odpustiti. Vršile so se preiskave, tako poroča slovenski list od februarja, in durovnički z verniki vred so pričakovali visoke kazni, zlasti denarne globe. Ko to pišemo še ni poročila o izidu. Je pa še druga reč, ki je razburila živce komunistom. Škof dr. Toroš je sklical svoje duhovnike na dekanjsko konferenco, kot naroča kanonsko cerkveno pravo. Obravnavali so dvoje vprašanj: Kaj zadene po cerkvenih predpisih tiste, ki se polaste cerkvene imovine? In: Kaj je misliti o cirilmetođijskem gibanju, ki ga država ustanavlja za nji vdane duhovnike? Duhovniki so na vprašanji odgovarjali s pismenimi izdelki. Stvar je pa prišla na uho oblasti, ki se je močno razburila. Prišlo je do hišnih preiskav po župniščih in tudi samemu škofu s hišno preiskavo niso prizanesli. Tako! Mi pa naj verjamemo, da vlada v Titovini „popolna verska svoboda“ . . .

V LJUBLJANI JE ŽUPNIK frančiškanske cerkve razdelil po kloped listke z izvlečki iz Jobove knjige o posmrtnem življenju. Neki drugi pater je v isti cerkvi razlagal sv. mašo s slikami. Oba sta se pregrešila zoper državo ali kaj, dejstvo je, da sta dobila povabilo pred sodišče. Kako sta opravila, poročilo še ni vedelo povedati.

PISEMSKA CENZURA je v Sloveniji odpravljena na papirju, v resnici pa ne. Po postavi bi pisem pod nobenim pogojem ne smeli odpirati. Večkrat pa pismo strgajo na enem robu in potem pravijo, da se je strgalo, preden je dospelo v Slovenijo. Ko je pa pismo strgano, morajo po poštni naredbi sklicati komisijo, pismo prebrati in napraviti točen zapisnik, kaj je stalno v pismu. Ko potem odpošljejo pismo naslovljencu, se mora trikrat podpisati, da je pismo prejel. Trdijo, da se to večkrat zgodi s pismi iz tujine, in ljudje so prestrašeni. Pravijo, da taka pisma napravljajo vtiš, da so jih med potjo oglodeli mišil. Ljudje pa dobro vedo, kdo so tiste „mišil“, pa se tudi zavedajo, da je vsebina teh pisem v prepisih varno shranjena za slučaj, če bi bilo treba naslovljence kdaj klicati pred „ljudsko sodišče“ . . .

V BOHINJU SO PRIJELI po zimi vsega skupaj 40 oseb, ki so se bavile z divjim lovom na srne in divje koze. Ker ni bilo drugega zaslужka, so se ljudje lotili tega nedovoljenega posla. Kaznovani so bili z zaporom in plačati so morali — če so mogli — po 200,000 dinarjev.

ALI SE UČITE ANGLEŠCINE NA RADIO?

Zelo koristno bo za vas, če se poslužite te ugodne priložnosti. Slika tu zraven vam pove, kako to napraviti. Slika ima besedilo v angleščini, po slovensko je pa takole:

DO YOU LISTEN TO MARY, JOHN and PAUL?

Do you learn English by radio?

It is easy!

Listen to the A.B.C. on Saturdays.

"For New Australians"

These lessons are in a book.

Write for this free book.

Write to:

The Education Department in the capital city of your state.

FOR NEW AUSTRALIANS

Pišite tako: Dear Sir:— Kindly send me your free book of radio lessons in English: FOR NEW AUSTRALIANS. Thank you.

Pripišite svoje ime in natančen naslov.

Ali poslušate pogovor Marice, Janeza in Pavla?

Ali se učite anglešcine na radio?

Je zelo lahko!

Odprite ob sobotah postajo A.B.C.

Za Nove Avstralce.

Ta pouk se dobi tudi v knigi.

Pišite po to knjigo, ki jo dobite zastonj.

Pišite na naslov:

The Education Department,

pa dodajte ime glavnega mesta svoje države.

IZ LJUBLJANE PIŠEJO: Zaenkrat smo dobili od Mohorjeve v Celju samo dve knjigi: Koledar in Večernice. Tretjo so nam obljudili za april. Oblast razmišlja, kako bi družbo kar najbolj prkrajsala s papirjem, da bi se ljudje naveličali čakati in bi se vpisovali v Prešernovo družbo, ki izda svoje knjige točno v novemburu in še

nagrade zraven. Tako hočejo sponzoriti Mohorjevo. Toda mi se držimo te, ki je naša tradicionalna družba za izdajanje knjig. Po Gorenjskem je mraz pritiskal dan na dan — po 30 pod ničlo in še niže. Mnogo je bilo žrtev mraza in plazov, ker ljudje na tako zimo niso bili pripravljeni.

STANDARD PAKETI

firme

DR. J. KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

(prevozni stroški so v cenah že vključeni)

Paket st: 11	1 kg riza Carolina Ardizzone 0½ kg rozin
3 kg kave Minas Ia 1 kg rozin 1½ kg riza Carolina Ardizzone	35 kg £7.1.11
4½ kg £8.16.9	Paket st: 17
Paket st: 12	10 kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 5 kg riza Carolina Ardizzone 5 kg spaghetti Extra Luso 1 kg kave Santos Extra Ia 1 kg rozin 1 kg mila za pranje 0½ kg mila za obraz 0¼ kg caja Ceylon 0¼ kg popra v zrnju
2 kg kave Santos Ia 2 kg sladkorja kristal 0¼ kg popra v zrnju 0¼ kg caja Ceylon	35 kg £8.17.10
4½ kg £8.12.4	Paket st: 18
Paket st: 13	1 kg kave Santos Extra Ia 5 kg riza Carolina Ardizzone 10 kg sladkorja kristal 3 kg spaghetti (Extra Luso) 5 kg bele moke 00 0½ kg caja Ceylon 0¼ kg popra v zrnju 0¼ kg rozin
1 kg kave Santos Extra Ia 5 kg riza Carolina Ardizzone 10 kg sladkorja kristal 3 kg spaghetti (Extra Luso) 5 kg bele moke 00 0½ kg caja Ceylon 0¼ kg popra v zrnju 0¼ kg rozin	25 kg £6.3.8
25 kg £6.16.0	Paket st: 14
Paket st: 15	2 kg kave Santos Extra Ia 10 kg sladkorja kristal 10 kg bele moke 00 1 kg rozin 1 kg mila za pranje 0½ kg kakao 0½ kg cokolade mlecne
1 kg kave Santos E. Ia 10 kg sladkorja kristal 5 kg riza Carolina Ardizzone 1 kg rozin 1 kg mila za pranje 0½ kg caja 0¼ kg popra v zrnju 0½ kg toaletnega mila 0½ kg cokolade mlecne 0½ kg kakao hol	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 1 kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 20
50 kg £12.9.3	K vsakemu standard paketu se lahko doda 3 pare Nylon Dupont Ia nogavic ali Nylon II, ne da bi se kaj povišali stroški prevoza.
17 kg svinjske masti 10 kg sladkorja kristal 5 kg riza Carolina kristal 5 kg spaghetti E. Luso 1 kg kave Santos Ia 1 kg mila za pranje 0½ kg cokolade mlecne 0¼ kg popra v zrnju 0¼ kg caja Ceylon	40 kg £12.18.8
17 kg svinjske masti 10 kg sladkorja kristal 5 kg riza Carolina kristal 5 kg spaghetti E. Luso 1 kg kave Santos Ia 1 kg mila za pranje 0½ kg cokolade mlecne 0¼ kg popra v zrnju 0¼ kg caja Ceylon	50 kg £12.9.3
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 16
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 17
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 18
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 19
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 20
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 21
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 22
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 23
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 24
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 25
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 26
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 27
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 28
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 29
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 30
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 31
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 32
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 33
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 34
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 35
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 36
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 37
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 38
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 39
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 40
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 41
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 42
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 43
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 44
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 45
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 46
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 47
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 48
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	Paket st: 49
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske masti 0½ kg kave Santos Extra Ia	25 kg £7.0.0
22½ kg bele moke 00 10 kg sladkorja kristal 17 kg svinjske	

Iz pisarne Slovenskega duhovnika

NOVIC NA KOŠE!

Za Melbourne: Poročilo prihaja iz Amerike, da se odpravlja v Avstralijo p. Bazilij Valentin, frančiškan. Je mlad gospod, po šolah nekoliko za p. Rudolfom. pride v avgustu z ladjo Oronsay in bo v septembru začel svoje delo v Melbournu, pa bo skrbel za naselbine v Vic. in S.A.

Ker ima ta pater priti, bo ostal p. Bernard v Sydneyu. Za te mesce boste že še potrpeli, ko ste tako dolgo čakali na svojega duhovnika.

P. Rudolf še ni popolnoma izpod zdravniškega nadzorstva, vendar se je odločil, da pride na kratek obisk v Melbourne konec drugega tedna v maju. Ostal bo okoli osem dni. Udeležil se bo „majsko zavave“ dne 12. maja in v nedeljo 13. bo spovedoval in morda tudi kratko pridigal pri hrvatski službi božji v cerkvi St. Mark's na 539 Lygan St., Carlton. Sv. maša je ob 11h, uro poprej priložnost za spoved. Več bo pater sam povedal na zabavi prejšnjo soboto zvečer.

Zavoljo predisanega zdravniškega pregleda se, žal, ne bo mogel dolgo muditi, zlasti pa ne bo mogel priti v Adelaido. Boste morali Adelajdani oprostiti.

Stanoval bo tiste dni kot po navadi v Padua Hall-u Kew, 19 A'Becket St., TEL.: WA 8118.

Za Sydney: Naslednja slovenska služba božja drugo nedeljo v maju, 13. maja ob pol enajstih, pred mašo spovedovanje. Cerkev: St. Patrick's, spodnja kapela, na Grosvenor St. blizu postaje Vynyard. Pridite v lepem številu!

Pričeli smo resno akcijo za ustanovitev SLOVENSKEGA DOMA. Imamo že izbran prostor in poslopje. Za "deposit" potrebujemo nekaj tisoč funtov, za katere zbiramo brezobrestna posojila od rojakov zlasti v N.S.W. Nujno prosimo, da bi se vsi Slovenci udeležili te prepotrebne akcije in čimprej ponudili za posojilo vsote, ki bi jih mogli za nekaj let pogrešiti. Imamo res lepo priložnost priti v prav kratkem času do lastne strehe. Če bomo prepočašni in nam ta priložnost uide, kdo ve, kdaj se nam bo spet ponudila . . .

V poslopu, ki naj postane SLOV. DOM, bomo zaenkrat, dne 3. maja, odprli nujno potrebno SLOVENSKO PISARNO. O tem pove bolj natanko oglas v tej številki na strani 5. Prečitajte in prihajajte na obisk ob napovedanih dneh in urah.

Naslednja zabava v Paddington Town Hall dvorani bo dne 8. julija in sicer bodo šli dohodki ne več za MISLI, ampak za SLOVENSKI DOM. (MISLI se sicer s težavo, vendar stanovitno, postavlja na lastne noge. O tem pove več kratko poročilo o uspehu kampanje na strani 3. Prečitajte in tisti, ki se še niste oglasili na poziv kompanje, upoštevajte!). Že zdaj mislite na julijsko prireditev in agitirajte za veliko udeležbo. Takrat bo tudi več povedano v zadavi DOMA.

Za vse bralce:

ZBORNICKOV iz Argentine nam je ostalo še 10. komadov. Povedali smo že, kako zajetna knjiga je to in da stane samo en funt za letos. Poseže še po teh izvodih, da nam ne bodo obležali neporabljeni. Jih je res škoda.

SOCIOLOGIJA izpod peresa dr. Ahéina je končno dospela. Imamo na ponudbo oba zvezka, vsak od njiju stane en funt, če kdo oba naroči. Če samo po enega, stane prvi zvezek en funt, drugi pa sam zase 30 šilingov. Naročajte tudi to knjigo, ki je izredno odlično delo in ni treba posebne učenosti, da jo razumeš.

Obe knjigi lahko naročite obenem s pošiljko naročnine za MISLI.

MATIJA CERNE,
ki se je utopil o božiču
v Sydneyu.
Naj pociva v miru!

MOHORSKE KNJIGE ZA 1956

Družba sv. Mohorja se nam spet predstavlja z bogatim knjižnim darom:

KOLEDAR za 1956.

VELIKA RIDA, koroška povest.
DOMISLICE, zbirka črtic.

KOROŠKI SLOVENCI.

ŽIVI EVANGELIJ.

S tem bogatim darom vas Mohorjevke vabijo, da si jih naročite takoj in ostanete vzeti udje Mohorjeve tudi za naprej.

Naročajte jih na naslov:
Rev. dr. Ivan MIKULA
120 Waterloo St.
Tuart Hill (Perth), W.A.

Mokra cerkvena ura

Ivan Šepetauc, N.S.W.

(Zgodba za smeh.)

Cerkvnik Ambrož pri Sv. Joštu je bil točen kot cerkvena ura. Pri svojih vsestranskih opravilih ni nikoli zamudil niti minute. Ko se je bližal čas zvonjenja, je že kako minuto poprej držal za vrv, ob prvem udarcu ure je pa že tudi zvon zapel. Na to je bil Ambrož ponosen in se je rad pohvalil:

„Jaz sem cerkvena ura pri Sv. Joštu.“

Nesreča je pa hotela, da je sredi zime stara ura v stolpu odpovala službo. Vaški urar se je zastonj trudil, da bi jo spet spravil v pogon. Župnik je odločil, da je treba počakati pomlad, ko bodo poklicali urarja iz Ljubljane. In tedaj je Ambrož res postal cerkvena ura. K sreči je nosil v žepu drobno urico, ki je bila točna kot sonce, mesec in zvezde, pa se je z lahkoto nanjo zanesel. Tako je bilo mogoče pri Sv. Joštu urejevati cerkveno in civilno življenje povsem točno tudi brez ure v cerkvenem stolpu.

Nekoč je pa bilo te točnosti celo nekaj preveč. O tem bo pričevala naša zgodba.

Župnik je oznanil poroko, ki se bo vršila z mašo ob šestih zjutraj, zakaj mladoporočenca morata odpotovati v Trst s prvim jutranjim vlakom. Ambrož si je zapisal oznanilo za ušesa in takoj uredil vse potrebno. Tisti večer poprej je točno odzvonil angelovo češčenje, potem je pregledal vse kote in kotičke v cerkvi, kakor pač zahteva vestna služba, zaklenil hišo božjo in vtaknil ključe v žep. Opravljeno za noč.

Med potjo proti domu je Ambroža nekaj prijelo in je zavil v gostilno. Dolg večer bo, zakaj bi se nekoliko ne razvedril? V gostilni sta bili dve skupini ljudi, ki so igrali karte. Ambrož si naroči mérlico, po malem srka, zabava se pa s tem, da opazuje igro. Nihče se ni dosti zmenil zanj. Med ljudmi ni bil priljubljen, ker je le preveč poudarjal točnost, pa tudi zaradi njegove Katrice, ki je imela baje strupen jezik, so ga radi pri miru pustili. Za Ambroža je pa bila Katrica pravi dar božji. Mož namreč ni bil ravno sovražen vinskim duhovom, ki jih imajo po gostilnah v sode zaprte, Katrica ga je pa znala držati na uždi. Kljub njenemu skrbnemu varuštvu se je pa zgodilo po dvakrat ali tikrat na leto, da je Ambrož podlegel. Tako tudi tisti večer, ko je imela drugo jutro biti poroka. Ker igre s kartami ni hotelo biti konec, Ambrož se je pa vanjo prav resno zagledal, je po nekaj uricah praznil že šesto četrtniko. To pa ni ostalo brez posledic.

Golo zaverovano opazovanje igre mu je postal dolgočasno. Zarotel se mu je razgibanja in je začel posnemati zvonove v stolpu, kadar zvone. Opletal je z gornjim telesom na levo in desno, njegov globoki bas je pa pel namesto zvonov:

„Bum — baum, bum — baum, bum . . .“

Da mu grlo ne postane presuh, je bilo treba vlti vanj še štiri nadaljnje četrtnike, ki so pa spravile Ambroža pod popolno oblast vinskih duhov. Nič čudnega ni, če se je mož naveličal tudi zvoniti, namesto tega je pa prekrižal roke predse na mizi in položil nanje težko glavo. Zaspal je trdno in zasnul spanje pravičnega kot medved v svojem brlogu o svečnici. Bilo je točno ob desetih zvečer.

Drugi gostje so kmalu doigrali in se razšli. Ostali so le še gostilničar, Zalarjev Francelj in Podvinski Gene. Prava triperesna deteljica navihancev in šaljivcev. Igrali so v troje vse do polnoči. Tedaj šele se vrgli oči ne spečega Ambroža in lotevala se jih je hudobnost. Ni bilo treba dosti tuhtati, kako bi mu eno zaigrali. Uro, ki je tiktakala na steni, so porinili za pet ur naprej, potem so potegnili Ambrožu urico iz žepa in ji naravnali čas po stenski uri. Namesto 12.15 sta zdaj obe kazali 5.15.

Zdaj začeno buditi Ambroža:

„Kaj je vendar s teboj, ali ne pojdeš jutranjice zvoniti?“

Cerkvnik dvigne glavo in začuden gleda okoli sebe. Sprva se ne more zavedeti, kaj naj vse to pomeni. Vendar se je kmalu videlo, da je svojega mačka že ze silo prespal. Bliskovito seže po uri in pregleda položaj.

„Nebeška domovina, kaj pa delam! Čas je že zvoniti za mašo, jaz pa še jutranjic nisem opravil! Ob šestih bo pa poroka . . .“

Kot bi ga sto zlomkov podilo, odhiti v mrzlo noč. Nič ne slutti, kako se oni trije navihanci od smeja drže za trebuhe. Ključ je hčiro našel v žepu, domov torej ni treba, kar naravnost v cerkev zavije. Na tihem hvali Boga, da se bo izognil pridigi, ki bi jo gotovo napravila Katra. Trojka v gostilni se davi s smehom in čaka, kaj bo.

Najprej se oglaši srednji zvon in odzvoni svojo dolžnost v treh prestankih. Pet minut pozneje zapoje veliki, z mogočnim glasom in oznanja svetu, da bo čez pol ure poroka. V vasi nastane nekaj hrupa, pa spet vse potihne. Ambroža to ni moglo motiti, zakaj dovolj hrupa je bilo v njegovi glavi, kjer je čutil nabijanje kakor v kovačnici. Toda premagal se je in napravil zadnje priprave za poroko. Bilo je še nekaj časa, pa stopi k studencu pod cerkvijo, da si ohladi vroče čelo. Tam se zaleti vanj Smrekar, ženinov oče:

„Kaj pa je vendar, Ambrož, zakaj si zvonil?“

„Kaj naj bi bilo, ali se ti meša? Poroka vendar, odzvonil sem k prvemu.“

„Pa je komaj pol ene, ali si znorel?“

„To boš ti meni pravil? Ali nisem jaz cerkovnik Sv. Jošta in zmerom vem, koliko je ura!“

„Tu poglej! Moja gre do minute točno in kaže pol ene!“

„Kaj me briga tvoj žepni krompir! Zapomni si, cerkvena ura sem jaz!“

Smrekarju se ne ljubi prepirati se, obrne hrbet in odide. Ali od druge strani teče nevestin oče in zasopljen sprašuje:

„Kaj se pa godi to noč pri nas, da ob tej uri poje veliki zvon?“

„Kako ne bi pel veliki zvon za poroko? In če ti ne stečeš hitro domov po nevesto, bomo morali ženina s spovednico poročiti. V deseti minutah bo šest in bom skupaj pozvonil.“

„Naša ura je kazala komaj pol ene, ko me je zvonjenje zbudilo.“

DR. JURE KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

CENIK

za pošiljanje paketov preko Trsta v Jugoslavijo, Avstrijo in Nemčijo

Kdor želi plačati jugoslovansko carinsko takso vnaprej, naj doda končni ceni še 9/-. Ta taksa se lahko zopet plača istočasno s predajo paketa na pošti v Trstu. Isto za Standard pakete.

Za tehnicne predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stedilnike itd. Vam-nasa firma tukaj sestavi v smislu jugoslovanske carinske uredbe pravilno napisano prošnjo, da jo lahko obdarovancu posljete domov in ste tako sigurni, da bo dobil darovani mu predmet carine prosti v roke.

Cene za 1 kg:

	Cene za 1 kg:
Kava MINAS Ia	17/6
Kava SANTOS EXTRA Ia	18/6
Sladkor kristalni	2/3
Sladkor v kockah	2/6
Olje olivino Ia	11/-
Moka bela 00, najboljsa	1/9
Testenine bele Extra	3/-
Riz „Splendor Brillato”	3/-
Riz CAROLINA „Ardizzone”	3/2
Riz CAROLINA „Helios”	3/6
Zdrob, pšenični, extra Ia	3/-
Fizol	2/9
Svinjska mast Ia	6/6
Prekajena slanina, mesnata	11/6
Surovo maslo (butter) Ia	21/-
Sunka kuhanja, v konzervi	22/-
Smokve, suhe	4/-
450 gr. kondenz. mleka	3/3
Nylon nogavice Ia	11/6
Cene za 1 kg:	
Salama ogrska a la Gavrilovic	22/6
Goveje meso, 3 konzerve, 1/4 kg.	13/6
Polovenka norveska (Stockfish)	11/-
Sardine v olju, 200 gr.	2/-
Sir parmezan	25/-
Rozine (la grske sultane)	4/6
Cokolada trda	14/6
Cokolada mlečna svicarska	15/-
Kakao holandski	15/-
Caj CEYLON Ia 100 gr.	3/-
Popar indijski v zrnju 100 gr.	3/4
Cimet (kamelja) zmlet 100 gr.	2/3
Vanilija v strokih, 1 trok	1/2
Karamele, bonboni	10/-
Milo za pranje (75% mascobe)	3/6
Milo toaletno PALMOLIVE, 100 gr.	1/4
Kokosja juha z rezanci	1/6
Vrecica limone v prahu	1/-
Nylon nogavice IIa	9/-

K zgoraj navedenim cenam se dodajo se prevozn stroski:

po pošti:

	po pošti:	po zelenznicu:	
do 4½ kg netto	£0 15 0	do 25 kg netto	£1 15 0
do 9 kg netto	£1 2 0	do 35 kg netto	£2 5 0
do 18 kg netto	£1 13 0	do 40 kg netto	£2 10 0
		do 50 kg netto	£2 15 0

SPECIJALNO FRANKO PREJEMNIK:

- 1) Vreca najboljse bele moke (00), 45 kg. v dvojni vrci ... £4 17 0
2) Mast v posodi po 17 kg. £5 10 0

Zdravila in tekstilno blago posiljamo iz Londona direktno v domovino. Tehnicne predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stedilnike, kolesa (bicikle) itd. posiljamo iz Nemčije ali Italije v Jugoslavijo. Zahtevajte cenik!

Za vsa narocila paketov iz N.S.W. in Victorije se obrnite direktno na:

ZASTOPNIKA FIRME ZA N.S.W.:

MR. R. OLIP, 44 Victoria St., POTTS POINT, SYDNEY, N.S.W.

ZASTOPNIKA FIRME ZA VIKTORIJO:

MR. M. PERŠIČ, 11 McWhae Road, Ripponlea, Vic.

MR. Z. ROME, 404 Queens Parade, CLIFTON HILL, Vic.

„Tisti svoj ‚kofe-malin‘, ki mu pravite ura, obesite v dimnik! Saj vemo, da vam komaj vsake kvatre pokaže pravi čas. Povem ti še enkrat, ob šestih bom točno pozvonil in potem bo poroka, pa naj bosta ženin in nevesta zraven ali pa ne.“

Nevestin oče ne ve, pri čem je, pa steče domov. Ambrož mrmra sam zase in se jezi na zaspance, ogorčen zavije proti župnišču. Tudi tam še ni svetlo nobeno okno. Celo župniku se je zaspalo! Pa župniku, ki je zmerom buden kakor kokot in posluh ima tenak kot lisjak. Kako čudno današnje jutro!

Ambrož pritisne na zvonec pri farovskih durih. Nič! Potem se pojavi župnikova glava na oknu.

„Kaj pa je, da rogoviliš sredi noči?“

„Zaspali ste, gospod, ura bo šest. Poroka mora biti točno, da ona dva ne zamudita vlaka.“

Če je župnik kaj rekel, Ambrož ni vedel. Vsekako je umaknil glavo in cerkovnik se je napotil v cerkev. Ura je kazala že nekaj čez šest, pa žive duše nikjer.

„Nesrečni pobalini!“ se jezi Ambrož na ministrante, „včasih jih pride cela kopica, danes nikogar!“

Pa ko bi vsaj župnik prišel! Ambrož bo počil od nepotrpežljivosti in nejevolje. Odloči se in skoči pod zvonik, naj se svet podere, točnost le mora biti. Vsi trije zvonovi zapojo, čudno žalostno odmevajo v noč. Kakor plat zvona za požar.

„Gingel-gangel-gang — bum — gingel-gangel-bum — ging!“

Tedaj se vendar pojavi župnik ob Ambrožu:

„Kaj ga lomite, mežnar, takole ob enih ponoc!“

„Tak tudi vam se tako sanja, gospod! Ali nisem jaz cerkovnik Sv. Jošta in bom vendar vedel, koliko je ura!“

Župnik ne reče nič, samo svojo uro moli Ambrožu pod nos.

„Kar mački dajte tisto čebulo! Cerkvena ura sem jaz in ta gre noč in dan točno. Razumete, gospod župnik?“

Župnik umolkne in oba stopita na pot pred cerkev. Cerkovnik se jadi:

„Seveda, sinoči so obhajali venček pri nevesti, danes pa nobeden od te pijane bande vstati ne more!“

Tedaj dolgi nekje pri gostilni počita dva strela. Na bližnji hiši se odpre okno in obupen glas zakriči:

„Za božjo voljo, Francozi so tu!“

Glas zamre, dalje dolgi pa zatrobi požarna bramba in kliče gasilce. Župnik očita:

MISLI

BOGORJUB RANČIČ

Mi ga ne poznamo, čeprav živi z nami v Sydneju. O njem vemo pač iz časopisov, ki se te dni razpisujejo o njem. Kar se nas tiče, je še zmerom lahko jako dober človek, lahko pa tudi jako slab. Zato ne pišemo o njem, pišemo o uspehu, ki ga je izval v Australiji njegovi slučaj.

Titovina je zahtevala, da Avstralija vrne Rančiča tja, češ da je ukradel nekaj nad tisoč funtov vrednosti, ko je bil še doma v Srbiji. Zato naj bi bil Rančič sojen tam, kjer je zagrešil ta zločin. Toda ukradena vsota, če je bila res ukradena, je tako nizka, da je vsa avstralska javnost takoj zaslutila — komunisti v Jugoslaviji želijo Rančiča dobiti v roke iz vse drugačnih razlogov kot jih navaja v obtožnici! Ob tej slutnji se je Avstralija živo zavedela, da je Titovina prava komunistična država, in časopisi so se o tem razpisali. Prav, da je do tega prišlo. Bo vsaj nam, ki smo rojeni v tem ali onem delu današnje Jugoslavije, nekoliko laže dopovedati

Australcem, da Titov komunizem ni nič drugačen od sovjetskega.

Druga dobra reč, ki je iz Rančičevega slučaja prišla, je ta: Avstralija je uradno izjavila, da ne bo nobenega priseljence vrnila rojstni domovini, pa naj pride zahteva odkoderkoli. Nikogar ni Avstralija sprejela, dokler ga njeni predstavniki niso skrbno preverili in ga spoznali za sprejemljivega. Ko je pa enkrat tu, naj že bo državljan ali ne, je za Avstralijo njegova preteklost izbrisana in za tukajšnje vedenje je odgovoren zgolj Avstraliji. Titov predstavnik, ki je stopil pred Avstralijo z zahtevo, da mu Rančiča izroči, se je moral obrisati pod nosom. Po prej je bil pripravljen na to, da bo lahko še marsikoga dobil v roke in ga odvedel v Titovino, če se mu stvar obnese pri Rančiču. O, je še marsikdo tu, ki bi se mu lahko naprtila kakšna tatvina ali kaj takega, pa bi v resnici ne bil klican na odgovor zaradi tatvine, ampak zaradi svojega protikomunističnega delovanja.

SMEŠNICE

„Včeraj sem padel z lestve, ki je bila 220 metrov visoka.“

„Pa si se samo malo ranil. Dobro, da se nisi ubil.“

„Res, hvala Bogu! Sreča je bila, da sem padel z njenega drugega klina.“

Oče pripelje bolnega sinka k zdravniku. V zdravnikovi sobi je stalо človeško okostje. Sinko kaj takega ni še nikoli videl. Ogleduje in ogleduje, končno reče zdravniku:

„Stric doktor, te kosti si pa res dobro ogladal.“

„Ambrož, Ambrož, kaj ste naredili, zdaj glejet!“

Ljudje drve iz hiš na cesto, v vseh kosteh je preplah. Nevesta je med njimi in teka z rapuščenimi lasmi sem in tja. Zagleda Ambroža in zapiči vanj skoraj divje oči.

„Ne zижaj vame,“ jo opominja možkar, „za poroko se hitro obleci!“

„Ko je ura šele ena po polnoči!“

„Vrzi čebulo v potok, zmrznila ti je tako že!“

Ljudstva se nabira več in več, vse teka in se sprašuje:

„Kaj pa je? Kje gori? Kaj se je zgodilo? Kje je upor . . . ?“

Ambrož se povzpne na zid, ki obkroža pokopališče, dene dlani k ustom in na ves glas oznaní:

„Poroka, ljudje božji, poroka! Točno ob šestih — po-r-ooo — kaa!“

Tedaj se pojavi na trgu tudi Ambroževa Katrica. Izmenja z župnikom nekaj besed, potem se spravi nad Ambroža:

„Ti, moja metla pijana! Vem, kaj je s tabo. V gostilni si obležal in seveda uro izgubil. Spravi se mi z zida, da ti eno zagodem!“

Ambrož se pokorno vda in spleza na tla. Skuša potolažiti Katro:

„Ne, ne, Katrica, ni bilo tako. Imam še uro, celo uro imam, te poglej, pa tudi kaže čisto pravilno: šest in četr. Sem jo sinoči točno navil, ob devetih je bilo, čisto natančno vem.“

„Ti bom jaz uro navila, krava pijana, za več kot šest in četr ti jih bom naštela.“

Prispela je požarna bramba in Katrica kriči na gasilce:

„Možje, ravno prav ste prišli. Nastavite cevi na pijano bučo mojega Ambroža in ohladite mu kipeče možgane . . .“

Oglasi se župnik in dopoveduje ljudem:

„Nič ni, ne razburjajte se, cerkovnik se je zmotil, v tem je vsa današnja uganka. Pojdite domov in vsi nazaj spat!“

Tako si pa Ambrož ne pusti bližu. Razkačen zavpije:

„Jaz da bi se bil zmotil? Nič se nisem, prav nič! Ura je šest, skoraj bo dan, kje je poroka? Bosta res še vlak zamudila . . .“

Še več je mislil povedati, pa mu je Katrica z roko zamašila usta. Ljudstvo se smeje, le tu pa tam je kdo hud na Ambroža. Godba zaigra koračnico, požarna bramba koraka domov. Katrica pogradi moža za komolec in ga odvede, da se mu kaj ne zgodi . . .

Pet ur pozneje je bila poroka. Potem se je Ambrož za nekaj dni skril. Ko se je spet pojavil med ljudstvom, je zvedel za svoje novo ime, pa ga je spokorno sprejel:

„Mokra cerkvena ura . . .“